

ชื่อเรื่อง	การยอมรับและแพร่กระจายเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด : กรณีศึกษา ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้แต่ง	ยุพา ยอดพิจิตร
ที่มา	วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2546. 124 หน้า
คำสำคัญ	มังคุด; การเก็บเกี่ยว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การรับรู้ข่าวสารและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด และปัญหาที่ส่งผลให้เกษตรกรไม่ยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ใช้วิธีการสัมภาษณ์และสังเกตเกษตรกรเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 75 ราย ได้โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการศึกษาด้านสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า เกษตรกรเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.3 มีอายุเฉลี่ย 49.81 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิกมากที่สุดคือ ชมรมไม้ผลปลอดภัยจากสารพิษ เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำสวนมังคุดเฉลี่ย 28.63 ปี ขนาดพื้นที่ทำสวนมังคุดเฉลี่ย 8.7 ไร่ต่อครอบครัว แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 3 คนต่อครอบครัว รายได้จากการขายมังคุดเฉลี่ย 107,826.67 บาทต่อปี ร้อยละ 69.3 ไม่มีการกู้ยืมเงิน ด้านการรับรู้ข่าวสาร พบว่าเกษตรกรได้รับความรู้จากการฝึกอบรมและทัศนศึกษา ด้านจิตวิทยา พบว่า เกษตรกรมีทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับปานกลาง แรงจูงใจ พบว่า จำนวนที่มากขึ้นของผลมังคุดที่มีคุณภาพดีและความง่ายในการใช้เครื่องมือ เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกษตรกรใช้เครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า การศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนมังคุด ขนาดพื้นที่ทำสวนมังคุด แรงงานในครอบครัว สื่อกิจกรรม และแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด อายุ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ภาวะหนี้สิน สื่อมวลชน สื่อบุคคล และทัศนคติของเกษตรกรที่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด จำปา เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด รองลงมาคือ

ตะกร้อ และ ก.ว.ศ.4 ตามลำดับ เพราะทำการเก็บเกี่ยวได้ง่าย และได้ผลม้งคุดที่มีคุณภาพดีจำนวนมากขึ้น ส่วน ก.ว.ศ.4 ได้รับการยอมรับน้อยที่สุด เพราะทำการเก็บเกี่ยวได้ยาก ทำให้เสียเวลาในการเก็บเกี่ยว

ปัญหาที่สำคัญในการทำสวนม้งคุดคือ เกษตรกรผลิตม้งคุดที่มีคุณภาพดีได้จำนวนน้อยไม่เพียงพอ กับความต้องการของตลาดต่างประเทศ ขาดแคลนแรงงานในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรมีไม่เพียงพอ การจำหน่ายผลผลิตถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง และเปลี่ยไฟระบาคในช่วงให้ผลผลิต ตามลำดับ